

Хуш келибсан ўлкамга баҳор

Мана, ниҳоят кўнгилларни интиқ қилиб соғинтирган баҳор фасли, кўклам нафаси яна юртимизга ташриф буюрапти. Кўш заррин нурларини замин узра таратар экан бутун борлиқни уйқудан уйғотиб, дидримизга баҳор тароватини, насимларини шодликлар ила олиб келаётгандай таассурот қолдиради. Яқин кунларда она табиат яшиллик оламига бурканади. Яшариш ва янгиланиш фаслининг гултожи бўлган Наврўзи олам ҳам қулғу қадамларида, гўзал қадриятларимизни қадрлаб кириб келади.

СЕН ШУНДАЙ КЎРКАМСАН, КЎКЛАМОЙ ФАСЛИМ

Яхши ўйлар эзуликка чорлайди – деганлари-дек қиш фаслининг совуқ аэзлари, ёққан қорлари мўл-кўл ҳосил етиштирилишига далолатдир. Баҳор яратиб, янгиланиш, яшнатиш, кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш фасли ҳисобланади.

“Бу йил ҳосилимиз янада мўл бўлсин, далаларимиз дон-дунга тўлсин”, дея қўлғани дуога оingan деҳқонларимиз кетмонини олиб ризки-рўзимиз бўлган ер бағрини юмшатишга чоғланади. Далаларда, боғлар ва қир-адирларда иш қизийди, новдалар бошини эгиб, куртак очади, салқин шабодалар майин наво бўлиб таралади. Баҳорнинг шукуҳли ва хуш насимлар ифори фурибу турган кўклам палласида табиат барча гўзаллиқни ўзига мужассамлаштириб олгандай таассурот қолдиради. Кўклам ойнинг, нафис манзараси яшил майсалари дилнимизга ажиб бир хўшудлик бахш этади. Қўшларнинг чуғур-чуғури, бинафша-ю ялпизларнинг хушбўй ифорлари олами тутуди. Кўклам ойнинг илк даракчиси бўлиш бодом оппоқ бўлиб гуллайди. Айвон тоқидидаги уяга қалдирагочлар яна қайтиб келади.

Баҳор фасли миллий анъаналаримизни улуғлаб, урф-одатларимизни ардоқлаб, хайр-саховат, эзулик ва оруз ниятларни бағрига жамлаб, энг гўзал байрамларни ҳам ўзига эргаштириб келади. Бутун дунёда нишонланадиган 8 март – Халқаро хотин-қизлар байрами, миллий қадриятларимизни тимсоли бўлган Наврўзи олам шукуҳи қалбларга кўтаришни кайфият бағишлайди.

Кўклам ойда табиат бор бўй бастини, кўрку жомолини гуллар ифорида, куртак очаётган ўсимликлар тимсолида, варрак учираётган болажон-

ларнинг ва сочларига сочпоқудан жамалак тақаб-ётган қизалоқларнинг шодон қўйқириқлари-ю, беғубор қулғуларидан акс этади.

Дилларга беғубор ҳис-туйғуларни инъом этиб кириб келаётган фасли навбаҳор нафаси кўнгилларга завқ, дилларга қувонч, осийишта кунлар учун қалбларда беадад шўхроналик туйғуларини уйғотади.

Баҳор ўз қадамларида юртимизга тинчлик, фаровонлик, дастурхонимизга кут-барак, тўқинлик, кўнгилларга эса меҳру мурувват ва хайру саховатни эргаштириб келади. Фаслларнинг келинчағи бўлган баҳорнинг ўз гаши ва таровати қулқолларга шивирлаб айтадиган, юракларни энтиктирадиган, гуллардан-да нафис туйғуларга ҳамонахт мафтункор, беқадир сир-синоати бор.

Хуш келибсан ўлкамга баҳор! Қадамларинг кутлуг келсин! Жаннатмакон она юртимиз янада яшнасин, тараққий этсин, бағринг гулларга, борлигинг хушбўй ифорларга, оиборларнинг деҳқон ҳосилига тўлиб борлиқни яшнатаверсин.

Осонимизда тинчлик қабулларни учиб, заминимиз узра дилга ором бағишлаган муҳаббат, садоқат ва дўстлик наволари, назмлари янграйверсин. Ҳаётимиз фароғатли ва саодатли кунларга эш бўлсин.

Салом гуллар элчиси гулрўй баҳорим,
Кутлуг қадамларинг муборақ бўлсин.
Кўклардан кўк кийган, кўкломой фаслим,
Сен туйғайи олам нурларга тўлсин...

(Ўз мухбиримиз)

БАҲОР КЕЛДИ СИЗНИ СЎРОҚЛАБ...

Аслида Яратган эгам бандасига ҳады қилган фаслларнинг ҳам, ой, кунларнинг ҳам ёмони бўлмайди. Лекин барибир баҳор фасли ўзгача. Кўнгил баҳорга талпинаверади.

Ариқ лабларида сарғимтир, яшил майсалар аро титранибгина бош кўтариб кел-лаётган гунафшани, ҳатто у бир донга бўлсам, сезамиз. Бор буйимиз билан эғил-либ омонлик тилаймиз. Уни гоҳ марварид, гоҳ дунга қиёсайверамиз. Биз, ижодкор аёллар учун баҳорга кўркамлик бахш эт-гани яна бир ҳодиса бор – бу фаслнинг илк кўнни устозимиз Зулфиянонимнинг турил-ган кўни сифатида хотирлаймиз.

– Эсингиздами Зулфия опаюнинг ет-миш йиллик юбилейида...
– Устоз саксонга кирганида мана бун-дай воқеа рўй берган эди...
– Хотиралар хотираларни бошлаб кел-аверади. Эслайверамиз, эслайверамиз... Эсдалликлар аро Зулфиянонимнинг нури, покиза чеҳраси қалқиб чиқаверади. Қал-бимизга яна ўша “Мана бундай олам, опа нима дер экан? Мана бу ишимизга устоз қандай баҳо берар экан?” тарзидаги са-воллар қайтиб келгандай бўлади. Ҳа, рости-дан бизда шундай туйғу бўлган. Биз бу туйғудан сиқилмасдик, ўзимизни кирғоқ-лар орасида оқаётган сувларга қийола-масдик. Чунки биз уларнинг меҳр кўр-ғониди ҳимояланган эдик, бу кўрғонда ўзи-мизни эркин, ишончи хис этардик. Дун-деллишимиз мумкин бўлган ҳаёт мураккаб-ликларидан унча чўчийвермасдик. Чунки устоз уларни биз учун жавобгар, масъул хис қилар эди. Уларга бу вазифа биров томонидан юклатилмаган. Ҳеч ким Зулфия-нонимдан биз борамизда ҳисоб сўрама-ган. “Нечта қизингизнинг қандай қитобла-ри чоп этилди? Қайси бири кимга тур-мушга қикди? Давраларда ўзини тугилиш, юриш-туриши қандай?” деган сўроқлар бўлмаган. Зулфиянонимнинг она юраги ўз амри билан қилган бу ишларни, ўз ихтиё-ри билан бизнинг ташвишимизни гардан-ларига олган.

– “...Зулфия опамлар патнисга уйиб қўйилган гул япроқларидан бир сижим олиб бошим узра сочдилар... Биз учун аж-ратилган жойга бориб ўтиргунимизда қадар гул ёмиғи тингани йўқ... Тўйдан кейин қизлар айтишди: Зулфия опамлар қувёв на-варкарлар ташрифи олдидан дугоналаримни йиғиб, икки чиройли патнисга қизил, оқ, пушти гуллар япроқларини саралаб тай-ёрлаб қўйишни илтимос қилибди. “Бу кун ёшларнинг ҳеч қачон эсимдан қиймайди-ган кун бўлсин” деган экан”. Бу ўзбекистон-да хизмат кўрсатган журналист Раҳима Шо-мансурова хотираларидан.

– “...Машаққатли кунларимда доим Зул-фия опанинг меҳри қўлларини хис қил-ганман. 1969 йилнинг ёзида оғир касал бўлдим. Ўзимга келгач, шифокор Людми-ла Шиманская сўраб қолди.
– Зулфиянинг қариндошимизис?
– Йўқ, шогирди бўламан.
– Устозинг бундай жонқуярлигини кам кўрганман. Устозингизнинг меҳри ҳақи омон қолдингиз...” Бу ўзбекистон халқ шо-ири Ойдин Ҳожеваннинг хотираларидан.

– “Зулфия опа жуда масъулият билан иш-ларди. Ҳаттоки бетоб бўлиб қолсалар ҳам “Саодат”да босиб учун тайёрланган ҳамма материалларни ўзлари кўрардилар. Қўрған-да ҳам, нафақат маъноси, мақсади, сти-листикасига эътибор берардилар, балким ҳар бир сўзининг нечоғли ўрнига тушган-тушмаганлигини бир ашигнатда илгарди-лар”. Бу ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Муҳтарома Улурова хо-тираларидан.

– Хотиралар, хотиралар... Кимдир “Са-одат” журнали тахририятида ишлаган Шура исмли аёлни тўғрили уришиб қолганини қўриб, унга турилган кўни муносабат бил-лан тўғри соғга қилганлигини эсласа, яна биров қайнонаси Қомила буви ўли вафо-тидан сўнг Жиззахга кетмоқчи бўлганида “Биз қаерда яшасак, сиз ҳам ўша ерда яшайсиз” дея олиб қолганини, фақат она-сига гамжўрлик кўрсатиб қолмай, ўка-син-гилларига ҳам келиноийлик эмас, опалик қилганини эслаганда ҳам устознинг сув-рати ва сиёрати тасавурида бир бу-тун, яхлит ҳолда намоён бўлади. Демок-чимизки, бу эсдаликларда опанинг олим-қобилиги, қалби бугунча кўринди, қўйди.
– Фақатгина “Опа” деган атамининг ўзи-нигина олиб қарайлик. Утган асрнинг 60-90-йилларида бизнинг юртимизда “Опа” деб гапирилса, фақат Зулфия опа тушу-нилан, бир миллат учун “Опа”лик мақо-мига кўтарилиш учун устоз қанча меҳр-муҳаббат, қанча бедорлиғу беоромликлар сарфлади экан! Эҳтимол, ўзлари ҳеч қачон бу ҳақда гапирмагандирлар. Чунки устоз “ман-ман” дея кўксига уришни ёқтирма-ди.

– Шоиранинг рангини сариқ қилган, бо-шига оғриқ бўлиб кирган дардлар, доим тинмас қарвон бўлишга масъул қилган са-баблар орасида биз ҳам борлигимиз аниқ. Шоир бўлиб, аёл бўлиб уларга доим қувонч бағишламаганимиз-ку, ахир... Лекин улар бизни бор-боримизча қабул қилган, бор-боримизча устоз мақомида туриб яшил-ликлар қийаверган.

– Зулфиянонимда ҳар баҳорда сўроқла-нишининг асосий сабабларидан бири улар-нинг ҳаётлари давомида аёл, шоира, она сифатида миллатимиз учун қадри бўлган қадриятларга ҳеч қачон оёқ босмаганлари қадриятларга, яна бир сабаби устоз мақомидаги бағрикенглиги, фидойилиғидир.
– Яна баҳор келяпти. Устознинг сўзла-ри, ўзлари ёдланияпти. Миннатдорликлар, ташаккурлар, хаваслар ва таъзиярлар бил-лан. Токи халқ бор экан, покориза аёллик, жонфидо устозлик қадрлар экан, Зул-фияноним шундай соғинч билан эслана-веради.

Кутлибека РАХИМБОЕВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими

ири Ойдин Ҳожеваннинг хотираларидан. “Зулфия опа жуда масъулият билан иш-ларди. Ҳаттоки бетоб бўлиб қолсалар ҳам “Саодат”да босиб учун тайёрланган ҳамма материалларни ўзлари кўрардилар. Қўрған-да ҳам, нафақат маъноси, мақсади, сти-листикасига эътибор берардилар, балким ҳар бир сўзининг нечоғли ўрнига тушган-тушмаганлигини бир ашигнатда илгарди-лар”. Бу ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Муҳтарома Улурова хо-тираларидан.

– Хотиралар, хотиралар... Кимдир “Са-одат” журнали тахририятида ишлаган Шура исмли аёлни тўғрили уришиб қолганини қўриб, унга турилган кўни муносабат бил-лан тўғри соғга қилганлигини эсласа, яна биров қайнонаси Қомила буви ўли вафо-тидан сўнг Жиззахга кетмоқчи бўлганида “Биз қаерда яшасак, сиз ҳам ўша ерда яшайсиз” дея олиб қолганини, фақат она-сига гамжўрлик кўрсатиб қолмай, ўка-син-гилларига ҳам келиноийлик эмас, опалик қилганини эслаганда ҳам устознинг сув-рати ва сиёрати тасавурида бир бу-тун, яхлит ҳолда намоён бўлади. Демок-чимизки, бу эсдаликларда опанинг олим-қобилиги, қалби бугунча кўринди, қўйди.
– Фақатгина “Опа” деган атамининг ўзи-нигина олиб қарайлик. Утган асрнинг 60-90-йилларида бизнинг юртимизда “Опа” деб гапирилса, фақат Зулфия опа тушу-нилан, бир миллат учун “Опа”лик мақо-мига кўтарилиш учун устоз қанча меҳр-муҳаббат, қанча бедорлиғу беоромликлар сарфлади экан! Эҳтимол, ўзлари ҳеч қачон бу ҳақда гапирмагандирлар. Чунки устоз “ман-ман” дея кўксига уришни ёқтирма-ди.

– Шоиранинг рангини сариқ қилган, бо-шига оғриқ бўлиб кирган дардлар, доим тинмас қарвон бўлишга масъул қилган са-баблар орасида биз ҳам борлигимиз аниқ. Шоир бўлиб, аёл бўлиб уларга доим қувонч бағишламаганимиз-ку, ахир... Лекин улар бизни бор-боримизча қабул қилган, бор-боримизча устоз мақомида туриб яшил-ликлар қийаверган.

– Зулфиянонимда ҳар баҳорда сўроқла-нишининг асосий сабабларидан бири улар-нинг ҳаётлари давомида аёл, шоира, она сифатида миллатимиз учун қадри бўлган қадриятларга ҳеч қачон оёқ босмаганлари қадриятларга, яна бир сабаби устоз мақомидаги бағрикенглиги, фидойилиғидир.
– Яна баҳор келяпти. Устознинг сўзла-ри, ўзлари ёдланияпти. Миннатдорликлар, ташаккурлар, хаваслар ва таъзиярлар бил-лан. Токи халқ бор экан, покориза аёллик, жонфидо устозлик қадрлар экан, Зул-фияноним шундай соғинч билан эслана-веради.

Кутлибека РАХИМБОЕВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими

Ўзбекистон халқ шоири Иқбол МИРЗО

УЙҒОНИШ ФАСЛИ

Наврўз шамоллари уйғотди элни,
Шивиллаб қақирди майсани,
Уйғониш фасли бу, фасллар асли,
Орзу ва умидга тўлдирди дилни!
Кўз очган куртақдан бошланар баҳор,
Уйғонган юракдан бошланар баҳор!

Сарҳадни тан олмас кўклам хуш ҳавоси,
Элатлар, миллатлар бирдек гул шайдоси.
Тароват фасли бу, саховат фасли,
Кўнгилни қитиқлар жилғалар навоси.
Ҳалим, сумалақдан бошланар баҳор,
Аввало, юракдан бошланар баҳор!

Наврўзга ярашмас гиналар, аразлар,
Ҳаётнинг фазидир ҳамдам, ҳамнафаслар.
Оқибат фасли бу, муҳаббат фасли,
Навқирон қалбларда барқ урар ҳаваслар.
Чақин, гулдурқадан бошланар баҳор,
Кўнгилдан, юракдан бошланар баҳор!

Мен сени қутлайман, онажон халқим!
Кўз тегмасин, дейман, онажон халқим!
Уйғониш фасли бу, улғайиш фасли!
Юксалиш тилайман, онажон халқим!
Мусаффо тилақдан бошланар баҳор,
Уйғонган юракдан бошланар баҳор!

Назм

ЧУЧМОМАЛАР ЧЕКМАСИН ОЗОР

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Қалганингиз сезмай қолибман,
Сен оламга сочганда ифор,
Ҳазон бўйин ёдга олибман.

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Пайкамабман насмларингни.
Юрагимга осганман қатор —
Аёз бобо расмларини.

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Қалдиригочлар гина қилмасин.
Чучмомалар чекмасин озор —
Менинг лоқайдлигим билмасин.

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Қийин бўлиди, қийин англадим.
Мен қутула олмайман куздан,
Ташлаб кетган мени ранглирим.

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Бангидайин қарақ, кўр эдим.
Новдадаги гулмиди ё қор,
Англамадим, дардим зўр эди.

Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Бездим, бездим кўнгли музлардан.
Баҳор, мендан ранжима, баҳор,
Баҳор, мени асра қузлардан.

Воҳид ЛУКМОН

БАҲОР НЕЪМАТЛАРИ

Ўзбек пазандчилиги ошқўк ва зираворлар кўп ишлатилиши билан ҳам шуҳрат қозongan. Чунки улар таомларни лаззатли, тўғйимли қилибгина қолмасдан, хўрандаларга қувват ҳамда шифо бахш этади.

Этиборли томони, юртимизда табиат бундай неъматларга жуда бой. Айни кўклам чоғида улар асосида турли егуликлар тайёрлаб истеъмол қилинса, киши организмнинг дармондориларга бўлган талаби қондирилади.

Куйида шундай наботот намуналари, уларнинг шифобахш хусусиятлари ҳақида маълумот бера-миз.

Мафтункор чечак

Баҳор даракчиси бинафша — серхосият ўсимлик. Унинг илдизи ва поясидан турли малҳамлар тайёрланади.

Мисол учун, ўпка касалликлари, айниқса, изтиробли йўтал ҳамда кўкйўтални даволашда ушбу чечак ил-дизи қайнатмаси қўлланилади. Шунингдек, у буйрак ва қовуқдаги тошлардан фориғ бўлишга ҳам ёрдам беради.

Қайнатма куйидагича тайёрланади: 2 гр. бинафша илдизи 200 гр. сувга солиниб, 15 дақиқа давомида паст оловда қайнатилади. У сузиб олиниб, 2-3 ош қошиқдан кунига 3 маҳал ичилади.

Мазкур қайнатма ўпка эмфиземаси, бод ҳамда пешоб тутта олмаслик ҳолларини бартараф этишда ҳам самарали ҳисобланади. Муртак безлари яллиғланган ёки гриппга чалинган кишилар ушбу қайнатма билан оғиз чайса, кифоя.

Бинафша гулбарги ва бандининг шарбатида 3 мис-қол (1 мисқол — 4,25 гр.) шакар қўшиб истеъмол қилин-са, сафродан халос этади, ичак фаолиятини яхшилаб, томонқинг ноҳуш қичишига барҳам беради.

Шафтоли гулидан...

Шафтоли гулидан тайёрланган чучварани еганмисиз? Бунинг учун шафтоли гуллари териб олиниб, ювила-ди, қиймаланган гўшт ёки думба ёғига аралаштири-либ, чучвара тугилади. Сўнгра сувда пишириб олина-ди. Тайёр бўлган таом қатик ёки қаймоқ билан дастур-хонга тортилади.

Мазкур чучвара нафақат мазали, балки шифобахш ҳамдир.

У организмга осонгина сингиб, ошқозон-ичак йўли-ни равланштиради. Сурункали қабзиятдан халос эта-ди.

Тенги йўқ малҳам

Асаби тез бузиладиган, ҳиззаки кишилар баҳор неъмат — каръафс (сelderей) кўкатида кўпроқ ис-теъмол қилиш тавсия этилади.

Бунинг учун ўсимлик илдизи шарбатида тенг миқ-дорда асал қўшилиб, кунига чой қошиқда 5 маҳал ичи-б турилса, асаб тизимлари фаолиятини маромига кел-тиради.

Халқ табобатида теридаги иллатли яраларни даво-лашда ҳам каръафсан фойдаланилади. Бунинг учун бир ош қошиқ каръафс илдизи 1,5 стакан совуқ сув-да 4 соат қўқайида тиндириб қўйилади. Сузиб олин-гач, кунига бир ош қошиқдан 3 маҳал ичилади.

Бодраб чиққан гиёх

Кўклам келиши билан қир-адирларда бодраб чиқ-адиган гулқоқнинг шифобахш хусусиятлари кўп.

Унинг таркибида В2, С витаминлари, органик кис-лоталар, ошловчи моддалар, каучук, маъданли унсур-лар жамламаса мавжуд. Шунинг учун ушбу гиёҳдан халқ табобатида кенг фойдаланилади.

Абу Али ибн Сино истиско ва жигар касалликларини даволашда ушбу ўсимлик ширасини қўллаган бўлса, чаён қаққан жойга сўт ширасини суртишни тавсия қил-ган. Шунингдек, иситма қиққанида, шамоллаганда гул-қоқи қайнатмасини ичишни буюрган.

(Ўз мухбиримиз тайёрлади)

ЁҒ-МОЙ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАГИ МУАММОЛАР ҲАЛ ҚИЛДИ

“Ўзғейманоат” уюшмаси таркибидаги “Олимпон Шухратхон фэйз” корхонасида ёғ-мой саноатини ривожлантириш, ишлаб чиқариш ҳажминини ошириш, тайёр маҳсулотлар турини кўпайтириш борасида амалга оширилаётган ишлар таҳлилига бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Аграр ва сув хўжалиги масалалари қўмитаси депу-татлари, уюшманинг масъул ходимлари, кор-хона ишчи-хизматчилари ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этган тадбир-да асосий эътибор мамлакатимизда ёғ-мой са-ноатини ҳар томонлама ривожлантириш, тизим корхоналарини янги замонавий технологиялар билан жиҳозлаш, соҳада ягона сиёсат юри-тилишини таъминлаш борасидаги масалаларга қаратилди.

Президентимизнинг 2019 йил 16 январдаги “Ёғ-мой тармоғини янада ривожлантириш бўйи-ча қўшимча чора-тадбирлар ва соҳани бошқа-ришда бозор механизмларини жорий этиш тўғрисида”ги қарорига асосан моил хомашё-ларни қайта ишлаш, ёғ-мой маҳсулотларини ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхоналар-ни ягона комплексга бирлаштириш, тармоқни ривожлантиришнинг ўрта ва узоқ муддатли дас-турларини ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга оши-риш борасида тизимли ишлар қилинмоқда. На-тижада ички бозорни сифатли, нарх бўйича ра-қобатдош ёғ-мой маҳсулотлари билан таъмин-лаш, ёғ-мой соҳасида фаол инвестиция сиё-сатини юритиш, ишлаб чиқаришни модерниз-ациялаш ишларини тизимли амалга оширишга эришилмоқда.

Давра суҳбатидида “Ўзғейманоат” уюшмаси томонидан ўтган вақт давомида амалга оши-рилган ишлар юзасидан маълумот берилди. Жумладан, уюшмага аъзо корхоналар сони 2019 йилнинг 1 мартда 30 тани ташкил қил-ган бўлса, бугунга келиб улар 80 тага ет-казилди. Корхоналар томонидан 60 турдаги ва 200 дан ортик турдаги ёғ-мой маҳсулотлари ишлаб чиқарилишига эришилди.

Уюшма томонидан ноанъанавий моил хом-ашёлардан самарали фойдаланишни ташкил этиш мақсадида кичик мой ишлаб чиқариш модул цехи лойиҳаси ишлаб чиқилди. Мазкур лойиҳага асо-сан яратилган модул цехи контейнерга жой-лаштирилган бўлиб, кичик ҳажмдаги моил хом-ашёни қайта ишлаш имконини яратди. Ҳисоб-китобларга кўра, ушбу тизим бир ойда тўлиқ қувват билан ишлаганда ўртача 15-20 миллион сўмдан ортиқроқ соф фойда олиш имконияти мавжуд. Ҳозирги кунда 4 та ана шундай техно-логик тизим Афғонистонга экспорт қилинди. Келгусида ана шундай модул цехлар Қорақал-поғистон Республикаси ва вилоятларга ет-казиб берилиши кўзда тутилмоқда.

Уюшма томонидан жорий йил якунига қадар 3 триллион 210 миллиард сўмлик саноат маҳ-сулотлари ишлаб чиқарилиши белгиланган. Унинг экспорти ҳажми 15 миллион долларга етказилди. Инвестиция дастури доирасида 10 лойиҳа бўйича 27,6 миллион долларлик сар-моя ўзлаштирилади. Бу борада ўтган йилга нис-батан қарийб 2 баравар ўсишга эришилди. Натижада импорт ўрнини босувчи юқори қўшил-ган қийматга эга бўлган, йилига 10 минг тонна ўсимлик мой ишлаб чиқариш, сизими 10 минг тонналик замонавий моил хомашё сақлаш ом-борини барпо этиш лойиҳалари амалга оши-рилади. Ўзлаштириладиган инвестиция ҳажми-нинг 7 миллион доллар тўғридан-тўғри хори-жий инвестицияларни ташкил этади.

Тадбирда мутахассислар томонидан ишлаб чиқариш ва маҳсулот сотиш борасида учраёт-ган муаммоларга алоҳида тўхталиб, бир қатор таклифлар айтилди.

– Мамлакатимизда аҳолининг ёғ-мой маҳсу-лотларига бўлган кундалик эhtiёжи 400 минг тоннадан орткини ташкил этаётган бўлиб, ле-кин биз 200 минг тонна ишлаб чиқарамиз, – дейди “Ўзғейманоат” уюшмаси бошқарма бошлиғи Қамар Серкаев. – Қолгани хориждан, асосан, Россиядан импорт қилинади. Ишлаб чиқариш қувватларимиз яхши бўлишига қара-май хомашё базаси чегараланган. Уни барта-раф этиш борасида сўнгги йилларда худуд-ларда моил ўсимликларни етиштириш кенгай-тирилмоқда. 2019 йилда 51 минг гектар ерга шу турдаги экинлар экилган бўлиб, 2020 йил-да бу кўрсаткични 85 минг гектарга етказиш режалаштирилган. Бироқ бу билан муаммони ечиб бўлмайди. Агар биз четдан тайёр маҳсу-лот ўрнига қайта ишловчи хомашё келтиришга кенг имконият яратсак, маҳаллий корхоналар фаолияти янада ривожланади.

Қайд этилганидек, четдан келтирилган хом-ашёни қайта ишлаш орқали аҳоли истеъмоли учун сифатли ва хавфсиз ёғ-мой маҳсулотла-ри, чорвачилик учун ем ишлаб чиқаришга эри-шилади. Бунинг натижасида гўшт ва сутнинг нархи ҳам арзонлашади.

Давра суҳбатидида депутатлар томонидан со-ҳадаги каби билдирилган кўлаб муаммо-ларни тизимли равишда ўрганиб, тегишли қарор қабул қилинадиган бўлди.

ЎЗА

ФИЛАРМОНИЯ ФАОЛИЯТИДА ИСЛОҲОТЛАР БОШЛАНМОҚДА

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 28 ноябрдаги “Ўзбекистон Республикасида миллий маданиятни янада ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 5 февралда қабул қилинган “Ўзбекистон давлат филармониясининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва фаолиятини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори мазкур соҳа вакиллари зиммасига тегишли вазифаларни қўймоқда.

Уларнинг ижроси қай тарзда амалга оширилмоқда? Ўзбекистон давлат филармониясининг вилоят ҳудудий бўлинулари раҳбарлари иштирокидаги ҳайбат мажлиси шу масалага бағишланди.

Ўзбекистон давлат филармониясининг ҳудудий бўлинулари раҳбарлари иштирокидаги ҳайбат мажлиси шу масалага бағишланди. Лекин ҳали қилинажак ишлар кўп. Филармонияда мингдан ортиқ ижодий ходимлар меҳнат қилаётган бўлса-да, амалга оширилган ишлар ижтимоий тармоқларда етарлича тарғиб қилинмаётган.

Жорий йилда ҳудудий бўлинулари раҳбарлари Тошкент шаҳридаги “Туркистон” саройида ҳисобот концертларини намойиш этиш режа бўйича амалга оширилмоқда. Бугунги кунга қадар Тошкент, Андижон, Сирдарё, Жиззах,

Бухоро вилоятлари бўлинулари раҳбарлари томонидан мавсумий ҳисобот концерти юқори савияда ўтказилди. Жорий йилнинг 25 февраль кунин Навоий вилояти бўлинулари раҳбарлари томонидан ҳисобот концерти бўлиб ўтди.

Март ойида байрамларга тайёрларлик қўриш ва юқори савияда ташкил этиш юзасидан бир қанча тавсиялар билдирилди. Хонанда, созанда ва раққослар ижро маҳоратини ошириш, аҳолига янги куй ва қўшиқлар тақдим этиш, вилоятларда фаолият кўрсатаётган ёш иқтидорли санъаткорларни танлаб, асосий байрам тадбирларига жалб этиш юзасидан кераклик маслаҳатлар берилди.

Филармониянинг иш режалари ишлаб чиқилди. Шу йилдан бошлаб вилоятдаги ижодий жамоалар қўшни вилоятлар ва чекка ҳудудларда концерт дастурини намойиш этиш орқали ўзаро таъриба

алмашиш, янги репертуарлар устида ижодий изланишлар олиб бориш каби масалаларга алоҳида тўхталиб ўтилди.

Президентимизнинг 2020 йил 4 февралдаги миллий рақс санъатини янада ривожлантиришга доир қарорлари атрофлича муҳокама қилинди. Унда белгиланган вазифалар, жумладан, миллий рақс санъатида профессионал бадиий жамоалар фаолиятини кенгайтириш, иқтидорли ёшларни излаб топиш ва уларни тарбиялаш, малака ва таърибасини ошириш каби долзарб масалалар хусусида батафсил тўхталиб ўтилди.

Вилоятларда рақс санъат турини ривожлантириш орқали ижодий мактабларга хос анъаналарни давом эттириш, моҳир балетмейстер ва балет артистларини етиштириб чиқариш юзасидан алоҳида топшириқлар берилди.

ЎзА

Акция

БЕГАРАЗ КЎМАК

Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ташаббуси билан ташкил этилган “Эзгулик албатта қайтади!” шиори остидаги хайрия қон топшириш акцияси пойтахтимиздаги Республика қон қуйиш маркази ҳамда мамлакатимизнинг марказий тиббиёт бирлашмаларида ўтказилди.

Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Миллий гвардия, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирилари билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур акция аҳоли ўртасида беғараз донорлик тизимини ривожлантириш, ёшларда олижаноблик ва бағрикенглик туйғулари шакллантириш мақсадида амалга оширилмоқда.

Президентимизнинг 2020 йил 10 февралдаги “Ўзбекистон Республикасида гематология ва трансфузиология хизматларини ривожлантириш ҳамда онкогематолог ва даволаш қўйин бўлган касалликларга чалинган шахсларни янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қароридан ҳам беғараз донорлик ва уни ривожлантиришга алоҳида ургу берилган эди.

Шу ўринда кимлар қон топшириши мумкин, деган ҳақли савол турлади. 18 ёшдан 60 ёшгача бўлган, вазни 50 килограммдан юқори ҳар бир шахс қон топшириши мумкин. Йилга ҳар бир шахс 4 марта қон топшириши мумкин.

– Биз ҳам беморларга ёрдам бериш мақсадида ушбу акцияда фаол қатнашиб, қон топширдик, – деди Фавқулодда вазиятлар вазирилари Маърифат маркази катта инспектори, майор Шерзод Қодиров. – Бе-

ғараз ёрдамимиз кимнингдир соғлигини сақлашга, ҳаётини узайтиришга кўмак беришига ишонамиз. Киши учун бундан ортиқ бахт бўлмас керак.

Мазкур акция доирасида топширилган қон препаратлари мамлакатимиздаги Онкология ва гематология марказларида даволанаётган бемор болалар учун беғараз ажратилиши кўзда тутилган.

– Бу каби хайрия акциялари ёшларимизда инсонпарварлик, ўзаро меҳр-оқибат туйғулари шакллантириш, уларни ўзгалар тақдирига нисбатан масъулият руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият касб этиши билан бирга, бемор болалар ва уларнинг оилаларига далда бўлади, – деди Республика қон қуйиш маркази бўлим бошлиғи Зулфия Исмоилова. – Умуман олганда, донорлик ҳар қандай инсон қилиши мумкин бўлган оддий, лекин олий қаҳрамонликдир. Қон донорлиги – жамият саломатлиги учун берилиши мумкин бўлган беғараз ёрдам. Бу яхшилик, албатта, бир кун қайтади.

Республика қон қуйиш марказида икки кун ичида 200 нафардан ортиқ кўнгилли донор қон топширган.

Хуршид КОДИРОВ

Президентимиз ташаббуси билан жиноятчиликка қарши курашиш, айниқса хотин-қизлар, ёшлар томонидан содир этилаётган жиноятлар ва мамлакатимиз тараққиётга тўсиқ бўлиб турган энг хавфли иллат бўлиши – коррупциянинг олдини олиш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилиб, ҳар бир раҳбарнинг кунлик эътиборида бўлишига қатъий ўқтириб ўтилди.

Тошкент давлат педагогика университети раҳбарлари ва талабалари билан бўлиб ўтган учрашувда коррупцияга қарши кураш, унинг оқибатлари хусусида сўз юритилди. Дастлаб иштирокчилар учун махсус видеоролик намойиш этилди. Талабаларга мавзу юзасидан кенроқ тушунтириш берилди.

Маълумки, 2017 йил 3 январь кунин “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонун қабул қилинди. Мазкур қонуннинг мақсади коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Президентимиз Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатасига йўлаган Мурожаатномасида коррупцияга қарши курашиш бутун жамият иши эканини таъкидлади, қонун устуворлигини таъминлаш ва коррупцияга қарши қатъий курашиш бўйича муҳим тақдирларни илгартириб берди:

- “Ислохотларимиз самараси кўп жиҳатдан 4 та муҳим омилга, яъни:
 - қонун устуворлигини таъминлаш;
 - коррупцияга қарши қатъий курашиш;
 - институционал салоҳиятни юксалтириш;
 - кучли демократик институтларни шакллантиришга боғлиқ.

“Коррупцияга қарши курашишда аҳолининг барча қатламлари, энг яхши мутахассислар жалб қилинмас экан, жамиятимизнинг барча аъзолари, таъбир жоиз бўлса, “халоллик ваққини” билан эмланмас экан, ўз олдимизга қўйган юксак марраларга эриша olmayмиз”; “Биз коррупциянинг оқибатлари билан курашишдан унинг барвақт олдини олишга ўтишимиз керак” деб таъкидлаб ўтилди.

Ушбу вазифалар ижросини тизимли ташкил этиш мақсадида парламент ва Президентга ҳисоб берадиган, коррупцияга қарши курашишга маъсۇл бўладиган алоҳида орган ташкил этишни тақдир этди.

Биласизки, ҳар бир давлат, ҳар қандай жамият қонунлар орқали бошқарилади ва тараққиётга эришади. Аслида

Жамоатчилик, айниқса маҳалла аҳли, қишлоқ фуқаролар йиғинлари, фуқаролар билан бўладиган очик мулоқотларда коррупция-порахўрлик оилатининг зарарли оқибатларини тушунтириб, тарғибот ишларини амалга оширишда тизимли дастурлар қабул қилиб, унда қонунларни ҳурмат қилиш, акс ҳолда жазо муқаррар эканлигини тушунтириш лозим.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШ МАВЗУСИДА ОЧИҚ МУЛОҚОТ

Қонунлар инсонларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини чегаралаб қўйиш, кўрkitиш ёки таҳликада ушлаш учун эмас, балки уларга ёрдам бериш, ахлоқан тарбиялаш, қонунбузарликларнинг олдини олиш учун яратилишини барча фуқаролар ким бўлишдан, қайси лавозимда ишлашдан қатъий назар қонунларни чуқур англаб етиши ва ҳурмат қилиши, уларга итбат этиши шартлигини тарғибот қилиб бориш лозим.

Ҳуқуқий маданияти юксак инсон қонунни бузишдан қўрқад. Биз қонунларнинг матнини, яъни мезъёрларини фақатгина ёдлаб олибгина қолмасдан, уларнинг тўб моҳиятини чуқур тушунишимиз, ва энг асосийси, ҳар бир ҳолатда қонунни қурол қилиб, уни тўғри қўлай олишимиз даркор. Қадимги рим файласуфи Цицерон “Эркин бўлишни хоҳласанг, қонуннинг қўлига айлан” деб бежизга айтмаган, ахир.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 210-моддаси (пора олиш), 211-моддаси (пора бериш) ва 212-моддаси – пора олиш-беришда воситачилик қилгани учун қонуннинг 1-қисмида назарда тутилган жиноятни содир этгани учун беш йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш, 2-қисмида ўн йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш, 3-қисмида ўн беш йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш билан жазоланади. Эътибор берган бўлсангиз пора олиш, бериш ёки пора олиш-беришда воситачилик қилгани учун қонунда бир хил жазо назарда тутилган.

Агар жиноятчилик аҳволига чуқурроқ назар ташласак, жиноятни аксарият ҳолларда дунёқароши паст, маънавияти заиф, маданият ва маърифатдан узоқ, ақли бўлсада, фаросатда нўноқ, қорни тўқ бўлсада, кўзи оқ шахслар содир этганини кўрамиз, бу ҳаёт ҳақиқати. Маънавияти юксак, иродаси мустаҳ-

“ЁШ ЧЕГАРАЧИЛАР” ҲАРБИЙ-ВАТАНПАРВАРЛИК МУСОБАҚАСИГА ТАЙЁРЛАРИК БОШЛАНДИ

Миллий матбуот марказида “Ёш чегарачилар” ҳарбий-ватанпарварлик мусобақасининг 2020 йилдаги мавсумини ташкил этиш бўйича ишчи гуруҳ йиғилиши ўтказилди.

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ўтказилган саралаш босқичларида голибликни қўлга киритиб, мамлакат босқичига етиб келган 13 жамоа аъзоларини кутиб олиш, Тошкент шаҳрининг диққатга сазовор жойларига саёҳатга олиб чиқиш, мусобақа голиблари, уларнинг мураббийларини муносиб рағбатлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Йиғилишда ДХХ чегара қўшинлари масъул офицери, майор А.Мамуров сўнгги йилларда бу борада олиб борилаётган ишлар, эришилган натижалар хусусида маълумот берди.

2011–2019 йиллар давомида ўтказилган мазкур мусобақанинг саралаш босқичларига юртимизнинг барча чегара ҳудудларидаги таълим муассасаларидан 28 минг 530 ўқувчи жалб этилган. 2015 йилдан бошлаб, тегишли кўрсатма асосида мусобақа низомига уч босқичдан иборат “Ҳарбийлаштирилган спорт мусобақалари” шarti жорий этилган. 2016 йилги мавсумда “Ёш чегарачилар” ҳарбий-ватанпарварлик мусобақасининг рамзий байроғи тайёрланди.

Мақсад ёш авлоддан ДХХ Чегара қўшинлари сафига муносиб ўринбосарлар тайёрлаш, уларни Ватанга муҳаббат, ҳарбий бурчга садоқат руҳида тарбиялаш, чегара ҳудудлардаги уюшмаган ёшларни бирлаштириш, уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш ва жиноятчиликнинг олдини олишдан иборат. Бу йил мусобақанинг мамлакат босқичи Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳридаги ҳарбий қисмларнинг бирида ўтказилди. Унда жамоалар бир қатор шартлар бўйича ўз билим ва маҳоратини синовдан ўтказди.

Йиғилиш иштирокчилари мазкур жараёнларни кўтаринки руҳда ташкил этиш мақсадида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди. Жумладан, барча босқичлар учун таърибали ҳакамларни жалб этиш, жамоаларнинг махсус либосда қатнашишини таъминлаш ва голибларни тизимли равишда рағбатлантиришга алоҳида аҳамият берилди. Шунингдек, белгиланган шартларни қизикarli ўтказиш ва тест саволларини янада мукамал тузишга алоҳида тўхталиб ўтилди.

Абдулазиз МУСАЕВ,
ЎзА мухбири

Реклама ва эълонлар

Садикова Илмира Турсинбай кизига тегишли Яқкасарой тумани, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 28-уй, 4-хонадоннинг кадастр рақами 10:05:02:02:03:5019:0001:004-сонли бўлган 30.10.2018 йилдаги 2-4078-сонли олд-сотида шартномаси асосида тузилган кадастр ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

“ELEGANT STOM” МЧЖ устав капиталини 48 294 500 сўмга камайитирилганлиги маълум қилди. Кредиторларнинг талаблари 30 кун давомида Тошкент шаҳри, Мирзо Улўбек тумани, Феруза (Қодирова) кўчаси, 3-уй, 1-хонадон манзилида қабул қилинади. Телефон: (90) 127-53-08.

Тошкент шаҳар 1-республика тиббиёт коллежи томонидан 2018 йилда Abdug‘affarova Maftuna Abdusamad qizi номига берилган К № 5326949 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

“ТОШКЕНТ ОҚШОМИ” ва “ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ”

Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар кун соат 9.00 дан 16.00 гача қабул қилинади.

Маълумотлар учун телефон: 233-28-95.

Факс: (371) 232-11-39.

Манзилимиз: Матбуотчилар

кўчаси, 32-уй, 2-қават, 225-хона.

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ

– 1 даража илиқ, кундузи – 13-15 даража илиқ бўлади. Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотида кўра, 29 февралда Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратди, ифлослишни даражаси паст бўлади.

Тошкент Оқшоми

Манзилимиз: 100029, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар: (0-371) 233-28-95, факс: (0-371) 233-29-55

2007 йил 19 январда Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 233-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин. Газета тахиринг компьютер марказида терида ва саҳифаланди.

МАУССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Бизнинг электрон манзил: gazeta-vto@gmail.uz

Нашр кўрсаткичи — 563

Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилади. 1193 нусхада босилди. Қоғоз бичими А-2

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Қорхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй

Бош муҳаррир Акмал АҚРОМОВ

Топшириш вақти: 13.00 Босишга топширилди: 14.35